

Nr 199

Av herr **Anderson** i Sundsvall m. fl., om besparingar å vissa anslag under elfte huvudtiteln.

Det skärpta statsfinansiella läget har understrukit vikten av att största återhållsamhet eftersträvas med statens utgifter. Vid en genomgång av inrikesdepartementets huvudtitel synes följande besparingar å de av departementschefen föreslagna anslagen kunna genomföras.

9. Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara

Anslaget är uppfört med 2 000 000 kronor, vilket innebär en minskning med 2,8 milj. kr. Enligt den av Kungl. Maj:t den 4 juni 1954 fastställda förteckningen över beredskapssjukhus omfattar planen för dessa sjukhus 112 373 platser. Redan beviljade medel medger utrustning av 103 800 platser. Därtill kommer att överförandet av vissa krigssjukhus till beredskapssjukhusorganisationen innebär ett tillskott av ca 4 000 i allt väsentligt redan utrustade platser. Enligt den uppgjorda planen återstår därför i runt tal 6 200 platser. Medicinalstyrelsens sjukvårdsberedskapsnämnd föreslår att denna utbyggnad företages i två etapper och beräknar med anledning härav ett medelsbehov för budgetåret 1958/59 av 2 750 000 kronor. Departementschefen anför i sitt yrkande, att det med hänsyn till den beredskap som den nuvarande beredskapsorganisationen innebär vore försvarligt med en utbyggnad av endast 1 000 vårdplatser, och anvisar därför ett anslag för denna del av beredskapsorganisationen med 925 000 kr.

Från vårt håll har i en motion till 1957 års riksdag (AK nr 77) framhållits att tillsynen över den här omnämnda materielen inte är tillfredsställande och att ett uppehåll i materielanskaffningen därför bör göras i avvaktan på en upprustning av tillsynsverksamheten. Nämnden förvaltar värden för omkring 40 milj. kronor, och denna utrustning förvaras på ett mindre antal centralförråd och lokala förråd. Tillsynen handhas av i första hand redogörare med ett arvode av på centralförråden 900 kr. och på de lokala förråden 300—350 kr. per år. Man har därför knappast anledning att vänta sig att verksamheten skall bedrivas särskilt effektivt.

Med hänsyn till vad vi sålunda anført vill vi föreslå, att beträffande utrustningen av beredskapssjukhusen medel för upphandling av ny materiel ej anvisas under kommande budgetår utan att verksamheten begränsas till den upprustning, som kan ske inom ramen för förefintlig reservation på drygt 11 milj. samt till de förbättringar av förrådslokalerna m. m. som enligt statsverkspropositionen är planerade, dock att enligt vad som nedan anföres

viss begränsning sker även vad det gäller utrustning av nya krigsblodgivarcentraler. Medelsbehovet och organisationen av dessa blodgivarcentraler omnämnes i avsnitt 2) under förevarande punkt. Nämndens planläggning omfattar 60 krigsblodgivarcentraler. Kostnaderna härför har beräknats till 3 000 000 kr., varav hittills anvisats 2 250 000 kr. Nämnden föreslår, att det återstående behovet, 15 centraler, täckes under budgetåret 1958/59, och äskar härför ett belopp av 750 000 kr. Departementschefen anser att en effektiv beredskap på detta område bör upprätthållas och anvisar för kommande budgetår ett belopp, som motsvarar det av nämnden äskade. Det finns emellertid nu en blodgivarverksamhet vid de civila sjukhusen, vilken i händelse av krig eller krigsfara bör kunna ställas till krigsorganisationens förfogande. Med anledning av vad som anförts föreslår vi, att den återstående delen av blodgivarverksamheten utbygges etappvis och att för budgetåret 1958/59 medel anvisas för fem centraler eller med 250 000 kr.

168. *Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m.*

Anslaget har uppförts med oförändrat belopp, 850 000 kr. Detta anslag avser bl. a. att täcka de kostnader som vissa gränspolisdistrikt har med anledning av passkontrollen. I ett beslut av 1957 års riksdag har passkontrollen även för icke nordiska medborgare slopats vid gränserna mellan de nordiska länderna. Härigenom har de berörda polisdistrikternas bestyr härmed i stort sett bortfallit. Departementschefen framhåller också detta i sitt yrkande under förevarande punkt, men säger samtidigt, att eftersom en viss merbelastning kunnat förmärkas under budgetåret 1956/57 anslaget ändå bör uppföras med oförändrat belopp. Av allt att döma synes den omnämnda merbelastningen blivit tillgodosedd i och med att beloppet för budgetåret 1957/58 uppräknades med 350 000 kr. i förhållande till föregående budgetår. Vi anser därför, att en viss reducering av anslaget bör kunna ske med anledning av att polisdistrikten i fråga befriats från en stor del av sina bestyr med passkontroll, och föreslår därför, att beloppet minskas med 150 000 kr. och sålunda uppföres med 700 000 kr.

179. *Civilförsvarsstyrelsen: Avlöningar*

Anslaget är uppfört med ett belopp av 2 132 000 kr., vilket innebär en uppräkning med 401 500 kr.

Av denna höjning beräknas 48 400 kr. åtgå för beredande av ordinarie anställning för sex befattningshavare inom styrelsen. Kostnaderna för deras avlöning har tidigare bestridits genom flera olika sakanslag, men föreslås nu ingå i här förevarande avlöningsanslag.

Av höjningen åtgår härutöver 98 568 kr. för ersättning till av civilför-

svarsstyrelsen anlitate sakkunniga i bl. a. urymningsplanering och sambandstjänst. Den av Kungl. Maj:t 1953 tillsatta utredningen med uppgift att göra en översyn av och komma med förslag till organisation av civilförsvarets administration och organisation har ännu ej avlämnat något slutbetänkande. Vi anser det med anledning härav oklokt att, innan denna utredning föreligger, vidtaga andra än absolut nödvändiga ändringar i den nuvarande organisationen och föreslår därför att ordinariesättningen av de ovan nämnda sex tjänsterna bör anstå t. v. samt att anslagsökningen med anledning härav reduceras med 48 400 kr. Dessutom anser vi, att den föreslagna sakkunnigutredningen beträffande civilförsvarets sambandstjänst likaledes bör anstå, varvid anslagsökningen reduceras med ytterligare 30 000 kr.

183. *Utbildnings- och övningsverksamhet*

Anslaget är uppfört med 5 904 000 kr., vilket innebär en minskning med 96 000 kr. i förhållande till löpande budgetår. För närvarande pågår inom 1953 års civilförvarsutredning en omprövning av utbildningens karaktär och organisation. Utbildningsverksamheten har också den senaste tiden starkt nedbringats, vilket bl. a. framhålles i utredningens yttrande till statsverkspropositionen. Det är naturligt att frågan om civilbefolkningens skydd vid krig eller krigsfara kommit i ett helt nytt läge i och med den tekniska utvecklingen på krigföringens område. I samma mån som försvarsfrågan i stort nu således är föremål för en radikal omprövning måste detta bli fallet även beträffande civilförsvaret. I det läget får den ovan påtalade begränsningen i utbildningsverksamheten anses väl motiverad. Vi anser emellertid för vår del, att verksamheten bör kunna ytterligare reduceras redan under kommande budgetår. Det kan såsom departementschefen också påpekar i sitt yttrande väntas att den länsvis organiserade utbildningsverksamheten helt kommer att avvecklas. I avvaktan på ett slutgiltigt ställningstagande härtill vill vi därför i likhet med 1953 års civilförvarsutredning föreslå att den biträdande länsinstruktörsorganisationen helt slopas, att utbildnings- och övningsverksamheten i övrigt inskränkes samt att anslaget reduceras med 2 904 000 kr. och medelsanvisningen således begränsas till 3 milj. kr. Det bör ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma om medlens disposition.

184. *Inspelning av instruktionsfilm*

Anslaget är uppfört med 60 000 kr., vilket innebär en uppräknig med 20 000 kr. Med samma motivering som den ovan anförda anser vi, att även

denna verksamhet bör begränsas. Vi ansluter oss därför till civilförvarsutredningens mening att anslaget bör utgå med oförändrat belopp, 40 000 kr.

192. *Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m.*

Anslaget är uppfört med 4 300 000 kr. och i förhållande till det för löpande budgetår anvisade beloppet minskat med 660 000 kr. För komplettering av äldre fullträffsäkra skyddsrum har tidigare anvisats 2 680 000 kr., vilket avses räcka för 45 anläggningar. Civilförvarsstyrelsen anser det dock angeläget att kompletteringsarbetena fortsättes och äskar medel för ytterligare tio anläggningar eller 750 000 kr. Med hänsyn till budgetläget anser vi dock att medel för kommande budgetår endast bör ställas till förfogande för fem anläggningar och att de anvisade medlen reduceras med hälften och att för detta ändamål anslås 375 000 kr.

Med motsvarande motivering vill vi föreslå att den komplettering av allmänna normalskyddsrum, för vilket ändamål anvisats 50 000 kr., bör anstå t. v. och föreslår således att medel härför inte anvisas för budgetåret 1958/59.

1953 års civilförvarsutredning framhåller i sitt yttrande i anslutning till förevarande punkt i statsverkspropositionen, att tillkomsten av ytterligare tornobservationsanläggningar bör föregås av noggranna överväganden beträffande dessa anläggningars användbarhet. Härvid bör beaktas de nya förutsättningar för tornobservationer som blivit en följd av krigsteknikens utveckling. Detta uttalande bör enligt vår mening tolkas som en uppmaning till återhållsamhet beträffande nyuppförande av dylika anläggningar. Frågan får f. ö. anses sammanhånga med hela försvarsorganisationens framtida utformning. Vi anser därför att verksamheten på detta område t. v. bör begränsas till underhåll av redan förefintliga anläggningar och föreslår att det i propositionen upptagna anslaget reduceras med 40 000 kr. och sålunda uppföres med 10 000 kr.

De av oss här föreslagna besparingarna uppgår till ett sammanlagt belopp av 5 042 400 kr.

Med stöd av det anförda hemställer vi,

att anslaget under punkt 9 uppföres med 575 000 kr., vilket i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag innebär en minskning med 1 425 000 kr.,

att anslaget under punkt 168 uppföres med 700 000 kr., vilket i förhållande till departementschefens förslag innebär en minskning med 150 000 kr.,

att anslaget under punkt 179 uppföres med 2 053 600 kr., vilket i förhållande till departementschefens förslag innebär en minskning med 78 400 kr.,

att anslaget under punkt 183 uppföres med 3 000 000 kr., vilket i förhållande till departementschefens förslag innebär en minskning med 2 904 000 kr.,

att anslaget under punkt 184 uppföres med 40 000 kr., vilket i förhållande till departementschefens förslag innebär en minskning med 20 000 kr.,

att anslaget under punkt 192 uppföres med 3 835 000 kr., vilket i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag innebär en minskning med 465 000 kr.

Stockholm den 24 januari 1958

John R. Anderson

Gustav Boija

Henning Carlsson
i Huskvarna

Bertil von Friesen

Edith Liljedahl

Ebbe Rydén

Gerda Höjer
